

Številka: U-I-19/23-12

Datum: 10. 4. 2025

ODLOČBA

Ustavno sodišče je v postopku za oceno ustavnosti, začetem z zahtevo Varuha človekovih pravic, na seji 10. aprila 2025

odločilo:

Zakon o kazenskem postopku (Uradni list RS, št. 176/21 – uradno prečiščeno besedilo in 53/24) ni v neskladju z Ustavo.

OBRAZLOŽITEV

A.

1. Varuh človekovih pravic (v nadaljevanju predlagatelj) izpodbija 169. člen Zakona o kazenskem postopku (v nadaljevanju ZKP) zaradi neskladja z 22., 23. in 29. členom Ustave. Predlagatelj pojasnjuje, da je obravnaval pobudo posameznika, zoper katerega je državni tožilec preiskovalnemu sodniku podal zahtevo za preiskavo. Ker naj se preiskovalni sodnik z zahtevo ne bi strinjal, naj bi zahteval, naj o tem odloči senat iz šestega odstavka 25. člena ZKP (v nadaljevanju zunajobravnavni senat). Zunajobravnavni senat naj bi zahtevo za preiskavo zavrnil, zoper to odločitev pa naj bi se pritožil državni tožilec. Višje sodišče naj bi pritožbi državnega tožilca ugodilo in zoper osumljenca uvedlo preiskavo. Sodišče naj v tem postopku osumljenca ne bi obvestilo o vloženi pritožbi in naj mu ne bi dalo možnosti odgovora nanjo.

2. Predlagatelj navaja, da je zoper sklep o uvedbi preiskave, ki ga izda preiskovalni sodnik ali zunajobravnavni senat, dovoljeno vložiti pritožbo na podlagi petega oziroma sedmega odstavka 169. člena ZKP. Drugače pa naj bi veljalo v primeru, ko takšno odločitev sprejme šele višje sodišče. Pritožba zoper sklepe, ki so izdani na drugi

stopnji, naj bi bila namreč izključena, saj naj bi 398. člen ZKP o pritožbi na sodišče tretje stopnje veljal samo za sodbo. Po mnenju predlagatelja navedeno pomeni, da so osebe, zoper katere je sklep o preiskavi izdalo višje sodišče, v neenakem položaju v primerjavi s tistimi, zoper katere je sklep o preiskavi izdal preiskovalni sodnik oziroma zunajobravnavni senat. Glede na to, da v prvem primeru obdolženec do pritožbe ni upravičen, naj bi bilo še toliko pomembneje, da je odločitev višjega sodišča o uvedbi preiskave, ki pomeni začetek kazenskega postopka ter v okviru tega občuten poseg v pravice in interese posameznika, sprejeta na način, ki ne dopušča dvoma o nepristranskosti sodišča. Nepristransko pa naj bi bilo samo sodišče, ki pred odločitvijo sliši stališča obeh strank (predlagatelj se v zvezi s tem sklicuje na odločbo Ustavnega sodišča št. U-I-18/93 z dne 11. 4. 1996, Uradni list RS, št. 25/96, in OdIUS V, 40, 69. točka obrazložitve).

3. Predlagatelj pojasnjuje, da ZKP izrecno ne predvideva, da se pritožba zoper sklep vroča nasprotni stranki v izjavo. Ta možnost naj bi bila predvidena le v postopku s pritožbo zoper sodbo, in sicer v 376. členu. Člen 403 ZKP naj bi sicer določal, da se v postopku s pritožbo zoper sklep smiselno uporabljajo nekatere določbe, ki urejajo postopek s pritožbo zoper sodbo, vendar med temi določbami naj ne bi bil naveden 376. člen. Tudi 169. člen ZKP naj ne bi predvideval možnosti, da se osumljenec pred odločitvijo višjega sodišča seznani s pritožbo državnega tožilca in se o njej izjavi.

4. Predlagatelj opozarja na stališče komentatorja ZKP Štefana Horvata, ki navaja, da bi preiskovalni sodnik moral pritožbo državnega tožilca zoper sklep zunajobravnavnega senata, s katerim je bila zavrnjena zahteva za preiskavo, poslati v odgovor osumljencu ob smiselni uporabi 376. člena ZKP.¹ Trdi, da je na smiselno uporabo te določbe napotilo tudi Vrhovno sodišče v sodbi št. I Ips 50846/2011 z dne 10. 7. 2014, v kateri je obravnavalo vprašanje, ali je treba obsojencu omogočiti izjavo o pritožbi državnega tožilca zoper sklep, s katerim sodišče ugotovi predlogu za nadomestitev kazni zapora z delom v splošno korist. Vrhovno sodišče naj bi v navedeni sodbi zapisalo, da ustavna pravica do izjave ne narekuje, da je obdolžencu treba omogočiti izjavo o pritožbi zoper sleherni sklep, ki ga izda sodišče v kazenskem postopku, nedvomno pa mora imeti obdolženec možnost, da se izjavi o pritožbi zoper sklep, ki je primerljiv odločitvi o krivdi ali kazenski sankciji oziroma sicer pomembneje posega v njegove pravice ali pravne interese. Predlagatelj se sklicuje tudi na odločbo št. U-I-55/04, Up-90/04 z dne 6. 4. 2006 (Uradni list RS, št. 43/06, in OdIUS XV, 25), v kateri je Ustavno sodišče presoјalo ustavno skladnost 366. člena Zakona o pravdnem postopku (Uradni list RS, št. 36/04 – uradno prečiščeno besedilo – v nadaljevanju ZPP), ki je določal, da se v postopku s pritožbo zoper sklep ne uporabljajo določbe o odgovoru na pritožbo. Iz navedene odločbe naj bi izhajalo, da je popolna izključitev odgovora na pritožbo zoper sklep nesprejemljiva z vidika 22. člena Ustave, še zlasti,

¹ Š. Horvat, Zakon o kazenskem postopku s komentarjem, GV Založba, Ljubljana 2004, str. 395.

kadar gre za sklepe, s katerimi sodišče meritorno odloči o zadevi oziroma sprejme pomembnejšo procesno odločitev.

5. Po oceni predlagatelja ima uvedba preiskave za obdolženca lahko pomembne posledice. S pridobivanjem dokazov, ki se izvajajo v preiskavi, naj bi se pogosto posegalo v ustavne pravice obdolženca. Sklep o preiskavi naj bi poleg tega pomenil trenutek začetka rednega kazenskega postopka, na katerega zakon veže tudi nekatere druge posledice, ki niso povezane s kazenskim postopkom, lahko pa pomembno posegajo v interese posameznika. Predlagatelj primeroma navaja 112. člen Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (Uradni list RS, št. 176/21 – uradno prečiščeno besedilo, 178/21 – popr. in 102/23 – ZFPPIPP) ter 95. člen Zakona o sodniški službi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 91/09, 33/11, 46/13, 63/13, 69/13 – popr., 17/15 in 76/23 – ZSS). V zvezi s pomenom sklepa o preiskavi opozarja tudi na sklep Ustavnega sodišča št. Up-9/96 z dne 2. 7. 1996 in sodbo Upravnega sodišča št. I U 1743/2018 z dne 17. 12. 2019, iz katere naj bi izhajalo, da gre pri sklepu o uvedbi preiskave, tako kot pri sklepu o odreditvi pripora, za meritorno odločitev v smislu 1. in 2. točke tarifne številke 11 Odvetniške tarife (Uradni list RS, št. 2/15, 28/18 in 70/22), saj mora sodišče predhodno presoditi obstoj utemeljenega suma.

6. Glede na pomen sklepa o preiskavi in njegov vpliv na položaj obdolženca je treba po oceni predlagatelja sprejeti jasno stališče, da ZKP ne sme izključevati odgovora na pritožbo zoper sklep zunajobravnavnega senata, s katerim je bila zavrnjena zahteva za preiskavo, oziroma da je treba osumljencu zagotoviti pravico do izjave iz 22. člena Ustave. Ker naj 169. člen ZKP osumljencu te pravice ne bi zagotavljal, naj bi bil z navedenim členom Ustave v neskladju. Po mnenju predlagatelja je izpodbijana ureditev v neskladju tudi s pravico do obrambe iz 29. člena Ustave, saj osumljencu v tako občutljivi fazi kazenskega postopka ne zagotavlja v zadostni meri izvajanja dokazov v njegovo korist. Predlagatelj pojasnjuje, da pravica do obrambe vključuje možnost izjavljanja in primernega sodelovanja v vseh fazah kazenskega postopka. V zvezi s tem opozarja na 41. člen Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (UL C 202, 7. 6. 2016), ki naj bi med drugim vključevala pravico vsake osebe, da se izjasni pred sprejetjem kakršnega koli posamičnega ukrepa, ki jo prizadene. Izpodbijani 169. člen ZKP pa naj bi bil v neskladju tudi s pravico do sodnega varstva iz 23. člena Ustave, saj naj ne bi zagotavljal, da višje sodišče pred obravnavo pritožbe državnega tožilca sliši stališča obeh strank.

7. Po stališču predlagatelja ni mogoče šteti, da je v obravnavanem položaju pravica do izjave zagotovljena s tem, da je osumljenec predhodno zaslišan (pred preiskovalnim sodnikom), saj je pritožba državnega tožilca praviloma vložena kasneje (ne glede na to, da je zaslišanje možno tudi v postopku pred višjim sodiščem – prvi odstavek 403. člena v zvezi s tretjim odstavkom 377. člena ZKP). Dovolj učinkovitega varstva pa po oceni predlagatelja ne zagotavljajo niti naknadna pravna sredstva v fazi ugovora zoper obtožnico, med glavno obravnavo ter v postopku s pravnimi sredstvi,

ki jih je Ustavno sodišče izpostavilo v sklepu št. Up-9/96, saj morajo biti predpostavke za uvedbo preiskave – med drugim utemeljen sum, da je osumljenec izvršil očitano mu kaznivo dejanje – podane že v trenutku izdaje sklepa o preiskavi.

8. Predlagatelj pojasnjuje, da se sicer zaveda možnosti, da bodo sodišča kljub opisani pomanjkljivi pravni ureditvi sledila navedeni sodbi Vrhovnega sodišča št. I Ips 50846/2011 in tudi v postopku odločanja o uvedbi preiskave pritožbo državnega tožilca poslala v odgovor osumljencu. Opozarja pa, da konkretni primer, ki ga je obravnaval, tega ne potrjuje. Izpodbijana ureditev naj ne bi zagotavljala pravne predvidljivosti in učinkovitosti varstva osumljenčevih pravic.

9. Zahteva je bila vročena Državnemu zboru, ki je v odgovoru navedel, da po njegovi oceni izpodbijana ureditev zadosti zahtevam 22., 23. in 29. člena Ustave. Državni zbor sicer pritruje predlagatelju, da ZKP v obravnavnem procesnem položaju izrecno ne zahteva vročitve pritožbe v odgovor, v postopku s pritožbo zoper sklep pa tudi izrecno ne predvideva smiselne uporabe 376. člena ZKP. Vendar je po oceni Državnega zbora takšno zahtevo mogoče izpeljati iz splošnih načel kontradiktornega oziroma poštenega kazenskega postopka (16. člen ZKP – načelo enakopravnosti strank in obdolženčeva pravica do obrambe). Navedeno stališče naj bi bilo sprejeto tako v teoriji² kot v sodni praksi.³ Državni zbor opozarja tudi na prvi odstavek 375. člena ZKP, ki se (na podlagi izrecne določbe prvega odstavka 403. člena ZKP) smiselno uporablja v postopku s pritožbo zoper sklep. Po navedeni določbi se pritožba poda pri sodišču, ki je izreklo sodbo na prvi stopnji, v zadostnem številu izvodov za sodišče ter za nasprotno stranko in zagovornika, da nanjo odgovorita. Prvi odstavek 375. člena ZKP naj bi torej vzpostavljal zadostno, četudi posredno pravno podlago za vročanje pritožbe v odgovor. Glede na navedeno Državni zbor meni, da so očitki predlagatelja neutemeljeni in da izpodbijana ureditev ni v neskladju z Ustavo.

10. Mnenje o zahtevi je dala tudi Vlada, ki uvodoma opozarja, da je zahteva morebiti napačno uperjena zoper 169. člen ZKP, saj se zdi, da predlagatelj zatrjuje obstoj pravne praznine, ta očitek pa se tipično nanaša na zakon kot celoto. Vlada v nadaljevanju pojasnjuje, da je za uresničevanje pravice do izjave bistveno, da je osumljencu omogočeno opredeliti se do navedb v pritožbi državnega tožilca, ni pa pomembno, v kakšni obliki mu je to zagotovljeno. Po oceni Vlade ZKP osumljencu omogoča, da pred uvedbo sodne preiskave pojasni svoje stališče in videnje zadeve. V primeru, kakršnega je obravnaval predlagatelj, naj bi bilo navedeno mogoče zagotoviti na dva načina: bodisi tako, da višje sodišče prek preiskovalnega sodnika osumljenca zasliši (prvi odstavek 403. člena v zvezi s tretjim odstavkom 377. člena ZKP) oziroma da osumljenca in državnega tožilca povabi, da pojasnita svoje videnje

² G. Kljun, 169. člen, v: M. Šepec (ur.), Zakon o kazenskem postopku s komentarjem, 1. knjiga, GV Založba, Lexpera, Ljubljana 2023, str. 1034 in 1037, in Š. Horvat, nav. delo, str. 395.

³ Sodba Vrhovnega sodišča št. I Ips 50846/2011.

zadeve, bodisi tako, da višje sodišče sklepa zunajobravnavnega senata ne spremeni, temveč ga razveljavi in zadevo vrne preiskovalnemu sodniku v novo odločanje (tretji odstavek 402. člena ZKP), kar naj bi bil po védenju Vlade v praksi najpogostejši način odločitve. Poleg tega naj bi se v teoriji in praksi uveljavilo stališče, da se tudi v postopku odločanja o uvedbi preiskave pritožba pošlje v odgovor nasprotni stranki. Vlada iz previdnosti nekaj argumentacije namenja tudi vprašanju pravice do pravnega sredstva iz 25. člena Ustave, pri čemer opozarja, da iz zahteve sicer ne izhaja, da predlagatelj uveljavlja tudi neskladje ureditve s to pravico. Med drugim trdi, da bi bilo s systemskega vidika vprašljivo, da bi Vrhovno sodišče kot najvišje sodišče v državi, ki skrbi za enotnost sodne prakse, odločalo o pritožbi zoper sklep drugostopenjskega sodišča o uvedbi preiskave.

11. Odgovor Državnega zbora in mnenje Vlade sta bila vročena predlagatelju, ki je odgovoril, da vztraja pri zahtevi in v njej podanih argumentih.

B. – I.

Obseg presoje

12. Bistvo obravnavane zahteve je v očitku, da je izpodbijana ureditev v neskladju z 22., 23. in 29. členom Ustave, ker v položaju, ko preiskovalni sodnik in zunajobravnavni senat z zahtevo za preiskavo ne soglašata, državni tožilec pa nato zoper sklep zunajobravnavnega senata o zavrnitvi zahteve za preiskavo vloži pritožbo, osumljencu ne omogoča, da se pred odločitvijo višjega sodišča seznani s pritožbo državnega tožilca in se do nje opredeli (t. i. predhodna kontradiktornost). Predlagatelj sicer trdi tudi, da zoper sklep višjega sodišča, da se uvede preiskava, po zakonu ni dovoljeno vložiti pritožbe in da so posledično obdolženci, zoper katere je sklep o preiskavi izdalo višje sodišče, v neenakem položaju v primerjavi s tistimi, zoper katere je sklep o preiskavi izdal preiskovalni sodnik oziroma zunajobravnavni senat. Vendar teh navedb – upošteva je njihov kontekst in siceršnjo vsebino zahteve – ni mogoče razumeti kot dodaten očitek o neskladju izpodbijane ureditve s pravico do pravnega sredstva (25. člen Ustave) ali z enakostjo pred zakonom (14. člen Ustave), temveč zgolj kot argument, ki naj bi potrjeval potrebo po predhodni kontradiktornosti. Ustavno sodišče se je zato omejilo na presojo ustavne skladnosti izpodbijane ureditve z vidika možnosti osumljenca, da se pred odločitvijo višjega sodišča seznani s pritožbo državnega tožilca zoper sklep zunajobravnavnega senata o zavrnitvi zahteve za preiskavo in se do nje opredeli.

13. Predlagatelj navaja, da izpodbija 169. člen ZKP, vendar iz vsebine zahteve izhaja, da uveljavlja protiustavnost zakona kot celote. Trdi namreč, da bi moral ZKP za obravnavani položaj jasno urejati pravico osumljenca do seznaitve s pritožbo državnega tožilca in opredelitve do nje. Takšno ureditev pa bi lahko zakonodajalec zagotovil na različne načine, ne zgolj z dopolnitvijo 169. člena ZKP. Že iz zahteve

izhaja, da bi zakonodajalec lahko spremenil določbe, ki urejajo postopek s pritožbo zoper sklep (399.–405. člen ZKP), ni pa izključeno niti, da bi isti rezultat dosegel s posegom v kakšen drug del zakona. Glede na navedeno je Ustavno sodišče štel, da predlagatelj izpodbija ZKP kot celoto.⁴

B. – II.

Oris izpodbijane ureditve

14. Preiskava (v teoriji dosledneje imenovana tudi sodna preiskava)⁵ je urejena v XVI. poglavju ZKP. Gre za fazo sodnega kazenskega postopka, ki se začne zoper določeno osebo, če je podan utemeljen sum, da je storila kaznivo dejanje (prvi odstavek 167. člena ZKP). Namen preiskave je, da se zberejo dokazi in podatki, ki so potrebni za odločitev, ali naj se vloži obtožnica ali ustavi postopek, dokazi, za katere je nevarnost, da jih na glavni obravnavi ne bo mogoče ponoviti ali da bila njihova izvedba zvezana s težavami, kot tudi drugi dokazi, ki utegnejo biti koristni za postopek in je glede na okoliščine primera smotrno, da se izvedejo (drugi odstavek 167. člena ZKP). Preiskava je torej pripravljalni oziroma predhodni postopek za poznejše sojenje na glavni obravnavi.⁶ Kot taka ni namenjena popolnemu razčiščenju dejanskega stanja in tehtanju dokazov, saj je to smisel sojenja (glavne obravnave).⁷

15. Zahtevo za preiskavo poda državni tožilec preiskovalnemu sodniku pristojnega sodišča (drugi odstavek 168. člena ZKP). Preden preiskovalni sodnik odloči o zahtevi, mora praviloma osumljenca zaslišati, lahko pa izvede tudi narok, na katerega povabi državnega tožilca in osumljenca (drugi in tretji odstavek 169. člena ZKP). Osumljencu je treba skupaj z vabilom na zaslišanje vročiti prepis zahteve za preiskavo (četrti odstavek 169. člena ZKP). Preiskovalni sodnik mora nato na podlagi zahteve za preiskavo in k njej priloženega gradiva ter zagovora osumljenca presoditi, ali so podani vsi procesni in materialni pogoji za uvedbo preiskave. Osrednje vprašanje, na katero mora odgovoriti, je, ali dokazna podlaga zahteve zadošča za utemeljen sum, da je osumljenec izvršil očitano mu kaznivo dejanje.

16. Če se preiskovalni sodnik z zahtevo strinja, izda sklep o preiskavi (prvi odstavek 169. člena ZKP). Zoper ta sklep lahko obdolženec vloži pritožbo, o kateri odloča

⁴ Prim. odločbe Ustavnega sodišča št. U-I-377/22 z dne 1. 2. 2024 (Uradni list RS, št. 13/24), 9. točka obrazložitve, št. U-I-6/17 z dne 20. 6. 2019 (Uradni list RS, št. 46/19, in OdlUS XXIV, 9), 9. točka obrazložitve, in št. U-I-50/11 z dne 23. 6. 2011 (Uradni list RS, št. 55/11, in OdlUS XIX, 24), 17. točka obrazložitve.

⁵ Glej K. Šugman Stubbs, P. Gorkič v: K. Šugman Stubbs, P. Gorkič in Z. Fišer, Temelji kazenskega procesnega prava, Lexpera, GV Založba, Ljubljana 2020, str. 395.

⁶ B. Valenčič, 167. člen, v: M. Šepec (ur.), nav. delo, str. 1016.

⁷ K. Šugman Stubbs, P. Gorkič, nav. delo, str. 396–397.

zunajobravnavni senat (peti in šesti odstavek 169. člena ZKP). Če se preiskovalni sodnik z zahtevo ne strinja, zahteve ni pristojen zavrniti. V tem primeru je za odločanje o zahtevi funkcionalno pristojen zunajobravnavni senat. Ta sme zahtevo bodisi zavrniti bodisi uvesti preiskavo.⁸ Zoper sklep senata imajo obdolženec, državni tožilec in oškodovanec pravico do pritožbe, ki ne zadrži njegove izvršitve (sedmi odstavek 169. člena ZKP).

17. Zakon na tem mestu ne vsebuje natančnejših določb glede postopka s pritožbo zoper sklep zunajobravnavnega senata, zato je treba glede teh vprašanj uporabiti splošne določbe ZKP, ki urejajo pritožbo zoper sklep (399.–405. člen ZKP). Iz prvega in tretjega odstavka 402. člena ZKP izhaja, da o pritožbi zoper sklep zunajobravnavnega senata odloča sodišče druge stopnje (torej višje sodišče – drugi odstavek 25. člena ZKP) na seji senata, pri čemer lahko s sklepom zavrže pritožbo kot prepozno ali kot nedovoljeno ali jo zavrne kot neutemeljeno ali pa pritožbi ugodi in sklep spremeni ali razveljavi in zadevo po potrebi pošlje v novo odločitev. Višje sodišče lahko torej o pritožbi državnega tožilca zoper sklep zunajobravnavnega senata o zavrnitvi zahteve za preiskavo odloči tudi na način, da preiskavo uvede. Členi 399–405 ZKP ne vsebujejo izrecnih določb o tem, ali se pritožba zoper sklep vroči v odgovor nasprotni stranki, je pa v prvem odstavku 403. člena ZKP določeno, da se za postopek s pritožbo zoper sklep smiselno uporabljajo nekatere določbe, ki urejajo postopek s pritožbo zoper sodbo. Navedeni odstavek določa:

"Za postopek s pritožbo zoper sklep se smiselno uporabljajo členi od 367. do 375., prvi, tretji in četrti odstavek 377. člena, 385., 387. in drugi odstavek 388. člena tega zakona."

V postopku s pritožbo zoper sklep se tako smiselno uporablja prvi odstavek 375. člena ZKP, ki določa:

"Pritožba se poda pri sodišču, ki je izreklo sodbo na prvi stopnji, v zadostnem številu izvodov za sodišče ter za nasprotno stranko in zagovornika, da nanjo odgovorita."

Ni pa predvidena smiselna uporaba 376. člena ZKP, ki se glasi:

"Izvod pritožbe vroči sodišče prve stopnje nasprotni stranki (120. in 121. člen), ki sme nato v 15 dneh po njenem prejemu podati sodišču odgovor na pritožbo. Pritožbo in odgovor z vsemi spisi predloži sodišče prve stopnje sodišču druge stopnje."

18. Za presojo izpodbijane ureditve je pomemben tudi 16. člen ZKP, ki vsebuje naslednje določbe:

⁸ Prav tam, str. 402.

"(1) V kazenskem postopku imata obdolženec in tožilec položaj enakopravnih strank, kolikor ta zakon ne določa drugače.

(2) Tožilec mora navesti dejstva, na katera opira svoj zahtevek, in predlagati dokaze, s katerimi ta dejstva dokazuje.

(3) Obdolženec ima pravico navajati dejstva in predlagati dokaze, ki so mu v korist."

Glede osumljenčeve pravice do izjave v fazi odločanja o zahtevi za uvedbo preiskave

19. Ustavno sodišče pravico do izjave v postopku oziroma pravico do kontradiktornega postopka uvršča v 22. člen Ustave, ki vsakomur zagotavlja enako varstvo njegovih pravic v postopku pred sodiščem in pred drugimi državnimi organi, organi lokalnih skupnosti in nosilci javnih pooblastil, ki odločajo o njegovih pravicah, dolžnostih ali pravnih interesih. Pravica do izjave stranki zagotavlja možnost, da predstavi svoja stališča v postopku pod pogoji, ki je ne postavljajo v vsebinsko slabši položaj nasproti drugi stranki, in da lahko na ta način vpliva na odločitev sodišč v zadevah, ki posegajo v njene pravice in interese.⁹ Stranki omogoča, da se izjavi o navedbah, dokaznih predlogih in stališčih nasprotne stranke ter nasploh o celotnem procesnem gradivu, ki je v sodnem spisu in ki lahko vpliva na odločitev sodišča.¹⁰

20. Iz ustaljene ustavnosodne presoje izhaja, da je prvi pogoj za uresničevanje pravice do izjave pravica do informacije; stranka namreč pravice do izjave v postopku ne more uresničiti, če ni zagotovljeno, da bo predhodno izvedela za procesna dejanja, glede katerih se ima pravico izjaviti. Ustavno sodišče je že večkrat navedlo, da je najpomembnejši procesni institut, ki služi uresničevanju pravice do informacije, vročanje. Namen vročanja je omogočiti in zagotoviti, da bo udeleženec postopka seznanjen s procesnimi dejanji nasprotne stranke in sodišča ter da bo temu primerno lahko pripravil svojo obrambo. Drugi pogoj za uresničevanje pravice do izjave pa je dopustitev primerne roka za izjavo.¹¹

⁹ Odločba Ustavnega sodišča št. Up-39/95 z dne 16. 1. 1997 (OdlUS VI, 71), 10. točka obrazložitve.

¹⁰ Odločba Ustavnega sodišča št. Up-108/00 z dne 20. 2. 2003 (Uradni list RS, št. 26/03, in OdlUS XII, 49), 7. točka obrazložitve.

¹¹ Odločbe Ustavnega sodišča št. U-I-279/08 z dne 9. 7. 2009 (Uradni list RS, št. 57/09, in OdlUS XVIII, 35), 9.–11. točka obrazložitve, št. Up-419/10 z dne 2. 12. 2010 (Uradni list RS, št. 107/10), 7. točka obrazložitve, št. U-I-473/19, U-I-400/20 z dne 4. 2. 2021 (Uradni list RS, št. 31/21, in OdlUS XXVI, 5), 14. točka obrazložitve.

21. Čeprav ima pravica do izjave še poseben pomen, ko gre za sprejemanje končnih odločitev v postopku (tako meritornih kot procesnih),¹² mora biti ta pravica stranki zagotovljena tudi pri sprejemanju nekaterih pomembnejših vmesnih odločitev. Iz dosedanje ustavnosodne presoje izhaja, da takšne odločitve niso le tiste, s katerimi se že pred koncem postopka poseže v materialne pravice posameznika (denimo sklep o odreditvi in podaljšanju pripora,¹³ sklep o prepovedi približanja določenemu kraju ali osebi,¹⁴ sklep o zavarovanju uveljavljane terjatve¹⁵ in sklep o kaznovanju zaradi žalitve sodišča¹⁶), temveč tudi pomembnejše vmesne procesne odločitve (kot so nekatere pomembnejše odločitve o prekinitvi in nadaljevanju postopkov¹⁷), pri čemer je izvrševanje pravice do izjave lahko pogojeno z značilnostmi posameznega postopka oziroma faze postopka, v kateri je bila odločitev izdana.¹⁸

22. Zahteva po kontradiktornem postopku velja tudi v postopku s pravnimi sredstvi. Stranki mora biti omogočeno, da se seznani z vsemi vlogami in listinami v spisu, ki bi lahko v njeno škodo vplivale na odločitev instančnega sodišča, ter se do njih opredeli. To v prvi vrsti vključuje pravico do seznanitve s pravnim sredstvom nasprotne stranke in opredelitve do njega.¹⁹

23. Iz orisa izpodbijane ureditve izhaja, da je sklep o uvedbi preiskave vmesna odločitev, ki ima izrazito procesno naravo. Z izdajo tega sklepa sodišče presodi, da so izpolnjene vse predpostavke za začetek postopka pred kazenskim sodiščem.²⁰

¹² Glede končnih procesnih odločitev (tj. odločitev, s katerimi se postopek na prvi stopnji konča brez obravnave po vsebini) glej odločbo Ustavnega sodišča št. Up-256/18 z dne 23. 6. 2022.

¹³ Glej odločbo Ustavnega sodišča št. Up-1267/23 z dne 18. 4. 2024, 22. točka obrazložitve.

¹⁴ Glej odločbo Ustavnega sodišča št. Up-26/19, U-I-227/19 z dne 2. 9. 2021 (Uradni list RS, št. 153/21, in OdlUS XXVI, 26).

¹⁵ Glej odločbo Ustavnega sodišča št. Up-564/16 z dne 9. 5. 2019, ki se nanaša na postopek začasnega zavarovanja zahtevka za odvzem premoženjske koristi po ZKP, in odločbo Ustavnega sodišča št. Up-419/10, ki se nanaša na postopek izdaje začasne odredbe po Zakonu o izvršbi in zavarovanju (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 93/07, 28/09, 51/10, 26/11, 53/14, 54/15, 11/18 in 36/21 – ZIZ).

¹⁶ Glej odločbo Ustavnega sodišča št. Up-185/14, U-I-51/16 z dne 28. 9. 2016 (Uradni list RS, št. 65/16, in OdlUS XXI, 27), 18. točka obrazložitve.

¹⁷ Glej odločbe Ustavnega sodišča št. Up-108/00, 10. točka obrazložitve, št. Up-521/02 z dne 23. 9. 2004 (Uradni list RS, št. 114/04, in OdlUS XIII, 84), 10.–11. točka obrazložitve, in št. Up-357/03, U-I-351/04 z dne 20. 10. 2005 (Uradni list RS, št. 96/05, in OdlUS XIV, 103), 9.–13. točka obrazložitve, ter sklep Ustavnega sodišča št. Up-310/10 z dne 2. 4. 2010 (Uradni list RS, št. 35/10), 4.–5. točka obrazložitve.

¹⁸ Glej odločbo Ustavnega sodišča št. Up-419/10, 9. točka obrazložitve.

¹⁹ Odločbe Ustavnega sodišča št. Up-32/01 z dne 13. 3. 2003 (Uradni list RS, št. 31/03, in OdlUS XII, 54), 7. točka obrazložitve, št. U-I-55/04, Up-90/04, 10. točka obrazložitve, in št. Up-653/15 z dne 5. 11. 2015 (Uradni list RS, št. 87/15), 18. točka obrazložitve.

²⁰ K. Šugman Stubbs, P. Gorkič, nav. delo., str. 402.

Posledica sklepa o uvedbi preiskave je torej, da se postopek iz faze predkazenskega postopka premakne v fazo sodnega kazenskega postopka. Drugače kot sklep o odreditvi pripora in drugih omejevalnih ukrepov v kazenskem postopku sklep o uvedbi preiskave (sam zase) ne posega v materialne pravice obdolženca (npr. v njegovo osebno svobodo, svobodo gibanja ali pravico do zasebne lastnine). Sklep o uvedbi preiskave preiskovalnemu sodniku tudi ne daje pooblastila za izvajanje katerih koli preiskovalnih dejanj. Praviloma morajo vsa preiskovalna dejanja, ki posegajo v človekove pravice obdolženca ali drugih oseb (kot sta hišna in osebna preiskava), temeljiti na posebni pisni odločitvi sodišča, v kateri je obrazložen obstoj zakonskih in ustavnih pogojev za odreditev takega dejanja (glej prvi odstavek 215. člena ZKP). Poleg tega se lahko tovrstna dejanja pod določenimi pogoji opravijo že pred uvedbo preiskave (prvi odstavek 164. člena ZKP). Poudariti je treba tudi, da izdaja sklepa o uvedbi preiskave ne posega v domnevo nedolžnosti. Ta je v skladu s 27. členom Ustave izpodbita šele s pravnomočno obsodilno sodbo.

24. Po drugi strani pa predlagatelj utemeljeno opozarja, da lahko ima sklep o uvedbi preiskave za obdolženca izjemoma negativne posledice na drugih pravnih področjih. Gre za primere, ko področni zakon izrecno določa, da ima uvedba preiskave zaradi določenega kaznivega dejanja za posledico omejitev posameznikovih pravic (denimo začasno prepoved opravljanja določenega dela ali poklica).²¹

25. V okviru presoje, ali bi morala biti osumljencu pred sprejetjem odločitve o zahtevi za preiskavo zagotovljena pravica do izjave, je treba upoštevati tudi, kakšne učinke ima na pritožnikov položaj druga od možnih odločitev, ki jo lahko sodišče sprejme v tej fazi postopka, tj. zavrnitev zahteve za preiskavo. Pravnomočni sklep o zavrnitvi zahteve za preiskavo sicer ni odločitev, na katero bi 31. člen Ustave in 10. člen ZKP vezala prepoved ponovnega sojenja o isti stvari (*ne bis in idem*), kljub temu pa so v takem primeru možnosti za kasnejšo uvedbo kazenskega postopka občutno omejene. Po sodni praksi se lahko po pravnomočni zavrnitvi zahteve za preiskavo kazenski postopek znova uvede oziroma nadaljuje le izjemoma, in sicer v primeru, ko je bila zahteva za preiskavo zavrnjena zaradi procesnih ovir, ki so začasno preprečevale kazenski postopek (408. člen ZKP), in v primeru, ko je do zavrnitve zahteve za preiskavo prišlo zato, ker ni bil podan utemeljen sum, da je osumljenec storil kaznivo dejanje, upravičeni tožilec pa je kasneje predložil nove dokaze (409. člen ZKP). V vseh drugih primerih zoper obdolženca zaradi istega kaznivega dejanja kazenskega

²¹ Če zakon omejitve pravic veže na *uvedbo kazenskega postopka* in te sintagme ne precizira, je treba na podlagi 22. člena ZKP šteti, da omejitve nastopijo šele s pravnomočnostjo obtožnice, pri kaznivih dejanjih, za katera je kot glavna kazen predpisana denarna kazen ali zapor do treh let, pa z dnem, ko je izdana obsodilna sodba, ne glede na to, ali je postala pravnomočna ali ne. Iz ustavnosodne presoje sicer izhaja, da so tovrstne omejitve dopustne le v izjemnih primerih. V zvezi s tem glej odločbi Ustavnega sodišča št. U-I-344/94 z dne 1. 6. 1995 (Uradni list RS, št. 41/95, in OdlUS IV, 54), 11.–12. točka obrazložitve, in št. U-I-414/20 z dne 3. 5. 2023 (Uradni list RS, št. 57/23), predvsem 24. točka obrazložitve.

postopka ni mogoče več uvesti.²² Glede na navedeno je za osumljenca nedvomno pomembno, da lahko v fazi odločanja o zahtevi za preiskavo sodeluje in s tem vpliva na sprejetje zanj ugodne odločitve.

26. Ustavno sodišče je v odločbi št. Up-1159/11 z dne 31. 5. 2012 (Uradni list RS, št. 53/12, 8. točka obrazložitve) že poudarilo pomen pravice do izjave v fazi ugovora zoper neposredno obtožnico (tj. obtožnico, ki je na podlagi šestega odstavka 170. člena ZKP vložena brez predhodne preiskave). Pojasnilo je, da je v primeru neposredne obtožnice ugovor pomembno procesno jamstvo, ki obdolžencu zagotavlja, da se izjavi o navedbah v obtožnici, zlasti o vseh dejstvih in okoliščinah, pomembnih za presojo sodišča, ali so sploh izpolnjeni pogoji za nastop pravnomočnosti obtožnice in posledično za začetek kazenskega postopka ter za nastanek s tem povezanih posledic.

27. Po presoji Ustavnega sodišča ima pravica do izjave podoben pomen tudi v fazi odločanja o uvedbi preiskave. Upošteva se navedene učinke, ki jih ima odločitev sodišča o zahtevi za preiskavo na osumljenčev pravni položaj, gre za pomembno vmesno procesno odločitev, pred sprejetjem katere mora biti po 22. členu Ustave osumljencu zagotovljena kontradiktornost. To vključuje tudi pravico osumljenca, da se seznani s pritožbo državnega tožilca zoper sklep o zavrnitvi zahteve za preiskavo in se do nje opredeli.

Glede skladnosti izpodbijane ureditve z Ustavo

28. Prvi odstavek 15. člena Ustave določa, da se človekove pravice in temeljne svoboščine uresničujejo neposredno na podlagi Ustave. Določbe o človekovih pravicah niso samo zavezujoči napotki zakonodajalcu, temveč neposredno uporabljiva jamstva za vsakega posameznika.²³ Načelo neposrednega uresničevanja človekovih pravic v povezavi z načelom vezanosti sodišč na Ustavo in zakon (drugi stavek 125. člena Ustave) od sodišč zahteva, da človekove pravice upoštevajo neposredno na podlagi Ustave. Če sodnik meni, da je zakonska določba, ki jo mora uporabiti v konkretnem primeru, protiustavna, mora prekiniti postopek in začeti postopek pred Ustavnim sodiščem (156. člen Ustave), sicer pa mora (znotraj v pravni stroki uveljavljenih metod razlage) najti ustavnoskladno razlago zakonske norme.²⁴

²² Tako sodba Vrhovnega sodišča št. I Ips 94/2004 z dne 12. 1. 2006. Glej tudi Horvat, nav. delo, str. 393, Z. Dežman in A. Erbežnik, Kazensko procesno pravo, GV Založba, Ljubljana 2003, str. 793, in G. Kljun, nav. delo, str. 1026.

²³ Odločba Ustavnega sodišča št. U-I-25/95 z dne 27. 11. 1997 (Uradni list RS, št. 5/98, in OdlUS VI, 158), 30. točka obrazložitve.

²⁴ Odločba Ustavnega sodišča št. U-I-83/11, Up-938/10 z dne 8. 11. 2012 (Uradni list RS, št. 95/12), 13. točka obrazložitve.

29. V odločbi št. Up-500/15 z dne 20. 7. 2015 (Uradni list RS, št. 55/15, in OdlUS XXI, 16, 9. točka obrazložitve) je Ustavno sodišče obravnavalo položaj, ko zakon ni izrecno urejal pravice osebe, da se v postopku odločanja o njeni predaji drugi državi izjavi o predlogu preiskovalnega sodnika. Ustavno sodišče je sprejelo stališče, da bi moralo sodišče pritožniku to pravico zagotoviti neposredno na podlagi 22. člena Ustave. Pojasnilo je, da bi bilo sodišče po 156. členu Ustave dolžno prekiniti postopek in začeti postopek za oceno ustavnosti zakona pred Ustavnim sodiščem šele, če bi zakon to pravico izrecno izključeval, za kar v navedeni zadevi ni šlo. Obveznost sodišč, da strankam postopka pravico do izjave zagotovijo neposredno na podlagi Ustave, izhaja tudi iz odločb Ustavnega sodišča št. Up-319/10, U-I-63/10 z dne 20. 1. 2011 (Uradni list RS, št. 10/11, 10. točka obrazložitve) in št. Up-965/11 z dne 9. 5. 2013 (Uradni list RS, št. 47/13, in OdlUS XX, 15, 8.–10. točka obrazložitve), ki obravnavata pravico do izjave o procesnem gradivu v postopku z zahtevo za sodno varstvo zoper odločbo o prekršku, nadalje iz odločbe št. U-I-83/11, Up-938/10 (13.–16. točka obrazložitve), v kateri se je Ustavno sodišče ukvarjalo z vprašanjem, ali bi moralo sodišče dolžniku v izvršilnem postopku omogočiti odpravo napake v zvezi z zastopanjem, in iz odločbe št. Up-185/14, U-I-51/16 (18. točka obrazložitve), ki se nanaša na postopek kaznovanja zaradi žaljenja sodišča ali sodelujočih v postopku po 78. členu ZKP. Ustavno sodišče je poleg tega že nekajkrat pojasnilo, da je treba strankam ne glede na odsotnost izrecne zakonske ureditve pravico do izjave zagotoviti tudi v postopkih s pravnimi sredstvi. Tako je v zadevi št. Up-32/01 (8. točka obrazložitve) presodilo, da bi moralo sodišče neposredno na podlagi 22. člena Ustave in 16. člena ZKP obsojencu zagotoviti možnost, da se izjavi o procesnem gradivu v postopku za izredno omilitev kazni. Na navedeno stališče se je sklicevalo tudi v odločbi št. U-I-426/02, Up-546/01 z dne 23. 10. 2003 (Uradni list RS, št. 114/03, in OdlUS XII, 83, 15.–17. točka obrazložitve), ki se nanaša na pravico obdolženca do izjave o stališčih in predlogih državnega tožilca v pritožbenem postopku, ter v odločbah št. Up-373/05 z dne 15. 3. 2007 (Uradni list RS, št. 29/07, in OdlUS XVI, 46, 6.–8. točka obrazložitve) in št. Up-741/06 z dne 18. 6. 2009 (Uradni list RS, št. 57/09, 6. točka obrazložitve), ki se nanašata na pravico obsojenca do izjave o predlogu vrhovnega državnega tožilca na obsojenčevo zahtevo za varstvo zakonitosti.

30. Ustavno sodišče v nobeni od navedenih zadev ni ugotovilo neskladja zakona z Ustavo, čeprav v spornih položajih pravice do izjave ni izrecno urejal; odločilno je bilo, da zakon te pravice ni izključeval in ga je zato bilo mogoče ustavnoskladno razložiti. Za drugačen primer pa je šlo v zadevi št. U-I-55/04, Up-90/04, na katero se sklicuje predlagatelj. V navedeni zadevi je Ustavno sodišče ugotovilo neskladje 366. člena ZPP z 22. členom Ustave, saj je možnost izjave (odgovora na pritožbo) jasno izključeval; določal je, da se v postopku s pritožbo zoper sklep uporabljajo smiselno določbe, ki veljajo za pritožbo zoper sodbo, razen določb o odgovoru na pritožbo in o obravnavi pred sodiščem druge stopnje. Za primer, ko zakona ni bilo mogoče ustavnoskladno razložiti, je, denimo, šlo tudi v zadevi št. U-I-48/11, Up-274/11 (odločba z dne 16. 1. 2014, Uradni list RS, št. 10/14). Ustavno sodišče je v navedeni zadevi delno razveljavilo peti odstavek 98. člena Zakona o pravnem postopku

(Uradni list RS, št. 73/07 – uradno prečiščeno besedilo in 45/08), ki je določal, da sodišče ne dovoli odvetniku, da začasno opravlja pravdna dejanja za stranko, če vlogi ni predložil pooblastila, ampak pravno sredstvo zavrže. Po presoji Ustavnega sodišča je navedena zakonska ureditev protiustavno posegla v pravico do izjave v postopku s pravnim sredstvom ugovora.

31. Člen 169 ZKP ne vsebuje določb o tem, ali naj sodišče pritožbo zoper sklep zunajobravnavnega senata vroči v odgovor nasprotni stranki, zato je treba glede tega vprašanja uporabiti splošne določbe o pritožbi zoper sklep (399.–405. člen ZKP), na podlagi prvega odstavka 403. člena ZKP pa smiselno tudi nekatere določbe o pritožbi zoper sodbo. Iz prvega odstavka 403. člena ZKP izhaja, da se v postopku s pritožbo zoper sklep smiselno uporablja prvi odstavek 375. člena ZKP, ki določa, da se pritožba poda pri sodišču, ki je izreklo sodbo na prvi stopnji, v zadostnem številu izvodov za sodišče ter za nasprotno stranko in zagovornika, da nanjo odgovorita. Smiselna uporaba te določbe nakazuje, da se tudi pritožba zoper sklep (vsaj v določenih primerih) vroča v odgovor nasprotni stranki. Po drugi strani pa med določbami, ki se smiselno uporabljajo v postopku s pritožbo zoper sklep, ni naveden 376. člen ZKP, ki med drugim določa, da sodišče prve stopnje izvod pritožbe vroči nasprotni stranki, ki sme nato v 15 dneh po njenem prejemu podati sodišču odgovor na pritožbo. Na podlagi navedenega je mogoče zaključiti, da zakon pravice do izjave o pritožbi zoper sklep – in s tem tudi o pritožbi državnega tožilca zoper sklep zunajobravnavnega senata o zavrnitvi zahteve za preiskavo – izrecno ne zagotavlja, vendar je po drugi strani tudi ne izključuje.

32. Presojana zakonska ureditev se torej razlikuje od ureditve v ZPP, ki jo je Ustavno sodišče presojalo v zadevi št. U-I-55/04, Up-90/04. V navedeni zadevi je 366. člen ZPP uporabo določb o postopku s pritožbo zoper sodbo v postopku s pritožbo zoper sklep uredil na način, da je najprej določil splošno pravilo o smiselni uporabi vseh določb ("v postopku s pritožbo zoper sklep se uporabljajo smiselno določbe, ki veljajo za pritožbo zoper sodbo"), nato pa navedel posamezne izjeme od tega pravila ("razen določb o odgovoru na pritožbo in o obravnavi pred sodiščem druge stopnje"). S tem je smiselno uporabo določb o odgovoru na pritožbo jasno izključil. Prvi odstavek 403. člena ZKP je drugačen, saj izrecno našteva posamezne določbe glede postopka s pritožbo zoper sodbo, ki se smiselno uporabljajo tudi v postopku s pritožbo zoper sklep, ob tem pa ne vsebuje pravila, da se vse druge določbe glede postopka s pritožbo zoper sodbo ne uporabljajo. Če bi tako pravilo vseboval, se od 366. člena ZPP vsebinsko ne bi razlikoval (razlika bi bila zgolj nomotehnična). Ker pa takega pravila ne vsebuje in ker po drugi strani predvideva smiselno uporabo prvega odstavka 375. člena ZKP, vročanja pritožbe v odgovor nasprotni stranki ne izključuje. S tem je sodiščem dana možnost in hkrati dolžnost, da v konkretnih primerih presodijo, ali je treba stranki zagotoviti odgovor na pritožbo neposredno na podlagi 22. člena Ustave in 16. člena ZKP.

33. Ustavno sodišče je že nekajkrat poudarilo, da morajo sodišča v tovrstnih položajih (torej ko ni jasne in nedvoumne zakonske norme, ki bi določala, ali je neko vlogo treba vročiti nasprotniku ali ne) izhajati iz težnje po varovanju bistva človekove pravice do izjave, ki je v tem, da se lahko posameznik izjavi o vsem, kar je pomembno za odločitev o njegovi pravici, in sicer tako o dejanskih kot o pravnih vidikih zadeve.²⁵ Takšno stališče izhaja tudi iz sodbe Vrhovnega sodišča št. Ips 50846/2011 (9.–10. točka obrazložitve), na katero se sklicuje predlagatelj. Vrhovno sodišče poudarja, da morajo sodišča pri presoji, ali naj pritožbo zoper sklep vročijo v odgovor nasprotni stranki, izhajati iz namena pravice do izjavljanja v postopku, ki je v tem, da lahko stranka kot subjekt postopka vpliva na odločitev, ki zadeva njen pravni položaj. Sodišča morajo torej upoštevati vpliv, ki ga ima posamični sklep, zoper katerega je vložena pritožba, na pravni položaj prizadetega. Po presoji Vrhovnega sodišča morajo pravico do izjave obdolžencu zagotoviti vsaj, ko gre za sklepe, ki so primerljivi z odločitvijo o krivdi ali kazenski sankciji oziroma ki sicer pomembneje posegajo v njegove pravice ali pravne interese.

34. Upoštevaje navedene argumente Vrhovnega sodišča, ki jim Ustavno sodišče pritruje, in ustaljeno ustavnosodno presojo glede obveznosti sodišč, da strankam postopka pravico do izjave zagotovijo neposredno na podlagi Ustave, Ustavno sodišče ugotavlja, da je ZKP mogoče ustavnoskladno razložiti. Četudi izpodbijana ureditev izrecno ne zagotavlja pravice osumljenca, da se seznani s pritožbo državnega tožilca zoper sklep zunajobravnavnega senata o zavrnitvi zahteve za preiskavo in se do nje v primernem roku izjavi, sodiščem ne preprečuje, da osumljencem to pravico zagotovijo neposredno na podlagi 22. člena Ustave in 16. člena ZKP.²⁶ Vprašanje, ali sodišča to ustavno obveznost spoštujejo v posameznih primerih, pa ne more biti predmet presoje v okviru ocene ustavnosti predpisa, temveč je lahko le predmet konkretnega postopka in po izčrpanosti vseh pravnih sredstev tudi predmet ustavne pritožbe.²⁷

35. Glede na navedeno je Ustavno sodišče odločilo, da ZKP ni v neskladju z Ustavo.

C.

36. Ustavno sodišče je sprejelo to odločbo na podlagi 21. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo, 109/12, 23/20 in 92/21 – ZUstS) v sestavi: predsednik dr. Rok Čeferin ter sodnice in sodniki dr. Matej

²⁵ Glej odločbe Ustavnega sodišča št. Up-419/10, 10. točka obrazložitve, št. Up-256/18, 14. točka obrazložitve, in št. Up-858/20 z dne 24. 11. 2022, 14. točka obrazložitve.

²⁶ Glej tudi Š. Horvat, nav. delo, str. 395, in G. Kljun, nav. delo, str. 1034 in 1037.

²⁷ Prim. odločbo Ustavnega sodišča št. U-I-380/98 z dne 20. 6. 2002 (Uradni list RS, št. 60/02, in OdlUS XI, 140), 16. točka obrazložitve.

Accetto, dr. Rajko Knez, dr. Neža Kogovšek Šalamon, dr. Špelca Mežnar, dr. Rok Svetlič, Marko Šorli in dr. Katja Šugman Stubbs. Odločbo je sprejelo soglasno.

dr. Rok Čeferin
Predsednik

RS
US